

Όνοματεπώνυμο:
Μάθημα:
Ύλη:
Επιμέλεια διαγωνίσματος:
Αξιολόγηση :

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ Ο.Π ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit. Quod illic appensum civitati nomen dedit: nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogatus reversus est.

Cum Accius ex urbe Roma Tarentum venisset, ubi Pacuvius grandi iam aetate recesserat, devertit ad eum. Accius, qui multo minor natu erat, tragoediam suam, cui «Atreus» nomen est, ei desideranti legit. Tum Pacuvius dixit sonora quidem esse et grandia quae scripsisset, sed videri tamen ea sibi duriora et acerbiora. «Ita est» inquit Accius «ut dicis; neque id me sane paenitet; meliora enim fore spero, quae deinceps scribam. Nam quod in pomis est, idem esse aiunt in ingeniis: quae dura et acerba nascuntur, post fiunt mitia et iucunda; sed quae gignuntur statim vieta et mollia, non matura mox fiunt sed putria».

Bello Latino T. Manlius consul nobili genere natus exercitui Romanorum praefuit. Is cum aliquando castris abiret, edixit ut omnes pugna abstinerent. Sed paulo post filius eius castra hostium praeterequitavit et a duce hostium his verbis proelio lacesitus est: «Congrediamur, ut singularis proelii eventu cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat». Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit. Statim hostes fuga salutem petiverunt. Sed consul, cum in castra revertisset, adulescentem, cuius opera hostes fugati erant, morte multavit.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε τα παραπάνω αποσπάσματα που σημειώνονται με έντονα γράμματα.

Μονάδες 20

2. Να αντιστοιχίσετε τις δύο στήλες :

ΣΤΗΛΗ Α

α. Καλλιτέχνης του είδους των α

1. Μάρκος Τύλλιος Κικέρωνας
2. Βάρων ο Ρεατίνος
3. Ιούλιος Καίσαρ
4. Κορνήλιος Νέπω
5. Σαλλούστιος Κρίσπος

ΣΤΗΛΗ Β

- a. Καλλιτέχνης του είδους των απομνημονευμάτων: στρατιωτικές αναμνήσεις διατυπωμένες σε καθαρά και λιτά λατινικά, σε ύφος που ανακαλεί τον Ξενοφώντα.
- b. Κατιλινικοί λόγοι
- c. Έγραψε πάνω από 600 βιβλία σχετικά με τη ρωμαϊκή και παγκόσμια ιστορία, τη θρησκεία, τον πολιτισμό, τις καλές τέχνες, το θέατρο, τους νόμους, την παιδαγωγική, τις επιστήμες, τη γλώσσα, τη γεωργία.
- d. Συνδυασμός εγκυκλοπαιδιστή, γραμματολόγου, γραμματικού, αρχαιοδίφη-ιστορικού, νομομαθούς, τεχνοκρίτη και φιλοσόφου.
- e. Εκλεκτικός οπαδός φιλοσοφικών ρευμάτων
- f. Ιστορική μονογραφία (Η συνωμοσία του Κατιλίνα)
- g. Θεωρητική πραγμάτευση ζητημάτων σχετικών με τη ρητορεία και τον ρήτορα.
- h. Θερμός θαυμαστής του Πλάτωνα
- i. Μεταφέρει στη ρωμαϊκή λογοτεχνία τη θουκυδίδεια ιστοριογραφία.

j. Ιστορική βιογραφία.

Μονάδες 10

3. Να χαρακτηρίσετε με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος τις παρακάτω προτάσεις που σχετίζονται με το δεύτερο απόσπασμα :

- i. Ο Πακούβιος είχε γράψει μια τραγωδία που ονομαζόταν «Ατρέας».
- ii. Ο Πακούβιος ζήτησε από τον Άκκιο να του διαβάσει την τραγωδία του.
- iii. Ο Άκκιος έδωσε την απάντησή του στον Πακούβιο με το παράδειγμα ωρίμανσης των καρπών.
- iv. Ο Άκκιος ελπίζει ότι η γραφή του θα ωριμάσει στο μέλλον.
- v. Ο ποιητής Άκκιος σε μεγάλη ηλικία επισκέφτηκε τον τραγικό ποιητή Πακούβιο.

Μονάδες 5

4. Να βρείτε στο τρίτο απόσπασμα λέξεις της λατινικής με ετυμολογική συγγένεια με τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής : **κάστρο, διαφυγή, κριτής κογκρέσο, πυγμάχος** .

Μονάδες 5

5. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για τις παρακάτω λέξεις:

diu: τον ίδιο τύπο στον υπερθετικό βαθμό

exilio : ονομαστική ενικού

aequo: το συγκριτικό βαθμό του επιθέτου (στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση)

nomen: αιτιατική πληθυντικού

Pacuvius: γενική ενικού

aetate: γενική πληθυντικού

Atreus: κλητική ενικού

pomis: ονομαστική ενικού

ingeniis: αιτιατική πληθυντικού

animo: κλητική ενικού

singularis proelii: αιτιατική ενικού

eventu: γενική ενικού

viribus: αφαιρετική ενικού

fortior: το θετικό βαθμό του επιρρήματος

morte: κλητική ενικού

Μονάδες 7,5

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για τις παρακάτω λέξεις :

qui: αιτιατική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος

hoc : ίδια πτώση στο θηλυκό γένος στον άλλο αριθμό

suam : κλητική ενικού στο αρσενικό γένος του ά προσώπου για έναν κτήτορα

quod : αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος

idem: ονομαστική ενικού στο αρσενικό γένος

Μονάδες 2

B3. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για τις παρακάτω λέξεις:

putria: ονομαστική ενικού αρσενικού γένους στον ενικό αριθμό

meliora: ίδια πτώση και ίδιο γένος στον άλλο αριθμό

matura: τον υπερθετικό βαθμό του παραγόμενου επιρρήματος

Μονάδες 1,5

B.4 Να γράψετε τους ζητούμενους ρηματικούς τύπους για τα παρακάτω (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)

absens: απαρέμφατο μέλλοντα και παρακειμένου

abeuntes : την αιτιατική ενικού του ουδετέρου γένους και την αιτιατική του γερονδίου

dedit: β' ενικό πρόσωπο υποτακτικής και προστακτικής ενεστώτα στην άλλη φωνή

videri: α' πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής ενεστώτα στην άλλη φωνή

nascuntur: γ' ενικό της υποτακτικής μέλλοντα

fore: β' ενικό προστακτικής ενεστώτα

cernatur: ίδιο πρόσωπο οριστικής υπερσυντελικού στην ίδια φωνή

confisus: αφαιρετική ενικού της μετοχής ενεστώτα στο ίδιο γένος

permotus: γενική πληθυντικού του θηλυκού γένους του γερονδιακού

ruit: ονομαστική ενικού μετοχής μέλλοντα στο ουδέτερο γένος

transfixit: β' πληθυντικό προστακτικής ενεστώτα στην ενεργητική φωνή

spoliavit: α' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα στην παθητική φωνή

petiverunt: ίδιος χρόνος, έγκλιση και φωνή στον άλλο αριθμό

revertisset: γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα

congregiamur : β' ενικό υποτακτικής παρατατικού στην παθητική φωνή

Μονάδες 15

Γ1. Να αναγνωρίσετε πλήρως τις παρακάτω λέξεις:

aequo, dictator, rogatus, cui, ei, sibi, viribus, pugnandi, fortior, hasta

Μονάδες 5

Γ2. Να αναγνωρίσετε το είδος των παρακάτω προτάσεων, να δηλώσετε τη συντακτική τους λειτουργία και να δικαιολογήσετε την έγκλιση εκφοράς τους.

Cum Accius ex urbe Roma Tarentum venisset.

ut omnes pugna abstinerent.

Μονάδες 6

Γ3. Να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική :

quibus interemptis aurum omne recepit..

quae deinceps scribam.

(Adulescens) fortior hoste, hasta eum transfixit.

Μονάδες 6

Γ4. Να συμπτυχθούν οι παρακάτω υπογραμμισμένες προτάσεις σε μετοχές.

nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est.

Is cum aliquando castris abiret, edixit.

hasta eum transfixit et armis spoliavit.

Μονάδες 6

Γ5. Να αναλυθούν οι παρακάτω μετοχές σε αντίστοιχες δευτερεύουσες προτάσεις (με όλους τους δυνατούς τρόπους).

rogatus

desideranti

natus

Μονάδες 6

Γ.6 Να μετατραπούν οι παρακάτω προτάσεις σε απαρεμφατική σύνταξη με ρήμα εξάρτησης το **scriptor tradit....**

- a. Bello Latino T. Manlius consul nobili genere natus exercitui Romanorum praefuit.
- b. Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium.

Μονάδες 5

